

LLTB-voorzitter Léon Faassen over groen onderwijs

‘Ik ben groot van centraliseren

“Mijn ideaal is dat we vanuit de sector beter communiceren met de scholen en dat onderwijs sneller reageert op de markt.” Dat zegt Léon Faassen die voor LTO Nederland woordvoerder kennis en onderwijs is. Actueel is de positionering van groen onderwijs. Faassen is teleurgesteld in de opstelling van de AOC Raad.

Beter goed opgeleide leerlingen in een lelijk schoolgebouw dan slecht opgeleide leerlingen op een mooie school

“Als iets goed is en perfect functioneert, waarom zou je het dan veranderen?”, vraagt Léon Faassen, voorzitter van de LLTB en portefeuillehouder kennis en innovatie voor LTO Nederland. Hij doelt op de eventuele verschuiving van groen onderwijs van het ministerie van Economische Zaken naar dat van Onderwijs. De Tweede Kamer heeft daarover 17 november een motie aangenomen. “Niet doen”, vindt LTO.

Faassen praat op zijn kantoor in Roermond over dingen die goed gaan in groen onderwijs en minder goed en over de inzet van LTO op dit terrein. Faassen is een vriendelijke en joviale man. Nog enigszins verbaasd, zo lijkt het, dat hij als boomkweker voorzitter van een boerenorganisatie is geworden. “Dan sta je daar op het jaarcongres voor 500 LLTB-leden.”

De discussie over de positionering van groen onderwijs is opnieuw actueel. “Morgen zie ik de nieuwe staatssecretaris, Martijn van Dam. Hij heeft gezegd tegen Albert Jan Maat (algemeen voorzitter LTO): ‘Onderwijs is een van mijn speerpunten’. Hij wil bovendien het beleid van Dijkzma voortzetten. Zij had zich al eerder voor positionering van groen onderwijs bij EZ uitgesproken.”

Faassen is optimistisch. “Het komt wel goed. Het zou ook heel raar zijn als je dit nog in deze regeerperiode wilt veranderen. Je moet het mischien zien als een opmaat naar de volgende

verkiezingen. Dan zijn alvast maar de stellingen ingenomen.”

Een argument is dat de verschuiving gunstig zou zijn voor de bekostiging van groen onderwijs. Aoc's en ook Wageningen University hebben daar veel last van. “Met deze overgang los je dat niet op”, denkt Faassen. “Mij verbaasde de opstelling van de VVD. Die vond het niet meer nodig om het onderwijs bij EZ te houden.” De partij voerde aan dat er vroeger veel inhoudelijke kennis op het ministerie zat, toen nog LNV, maar nu minder. “Ja, dat argument heb ik gehoord, maar verwacht je die kennis dan wel bij OCW?”

Constante dialoog

“Ik heb wel het gevoel dat de positie van de agrarische sector bij Economische Zaken verder gemarginaliseerd wordt. Dat is onterecht als je kijkt naar onze betekenis voor de Nederlandse economie. Naar de exportcijfers en het ruimtebeslag van de Nederlandse landbouw. We horen niet in de marge te zitten. Maar zoals zo vaak: pas nadat je iets weggegooid hebt, weet je wat je mist.”

“LTO Nederland praat met scholen en bestuurders. Het zwaartepunt ligt voor ons bij mbo. Daar zit je dicht bij het daadwerkelijke werk. Er zijn twee dingen die aandacht vragen. Het eerste punt is dat aoc's niet altijd leveren wat de markt vraagt. Daarvoor dienen de beroepenveldcom-

voorzitter van opleidingen'

missies die doorgeven wat er in het veld gebeurt. Je ziet dat aoc's daar langzamerhand meer open voor staan. Je moet ook wel, de tijd is geweest dat je vanzelf een markt had. Je komt niet met tomaten omdat je altijd tomaten hebt gekweekt, maar omdat de markt tomaten wil."

"Ik denk dat aoc's omdat ze leerlingen willen trekken te brede opleidingen aanbieden. Ze zouden het meer moeten centraliseren. Ik ben bijvoorbeeld voor mijn studie naar Boskoop gegaan, het boomkwekerijcentrum van Nederland. Daar kwam je al die andere boomkwekers tegen en je had er goede leraren."

"Ja, het zou een strijd kunnen worden waar je dingen dan positioneert. Waar is in Nederland het centrum van de melkveehouderij of de akkerbouw? En glastuinbouw bijvoorbeeld, doe je dat in het Westland of in Venlo? De regionale situatie bepaalt uiteindelijk waar je wat plaatst."

"Het tweede punt is dat in groen onderwijs steeds meer kennis nodig is die het overige onderwijs kan aanbieden. Bijvoorbeeld klimaatcomputers in de tuinbouw.

Een goede samenwerking van aoc's

*Ik vind dat
de AOC
Raad ons in
de steek laat*

met roc's staat echter los van de positie van groen onderwijs. Die twee dingen: de verbinding met grijs onderwijs en de centralisering van de opleidingen. Die kunnen groen mbo beter maken.”

“En communicatie. De ideale situatie is een constante dialoog tussen LTO-vakgroepen en de aoc's. Een systeem waarbij je marktontwikkelingen kunt melden bij onderwijs die direct worden opgepakt. Mijn toekomstideaal: dat we beter met elkaar communiceren en dat onderwijs sneller reageert op de markt.”

Meer handjes

“Maar dat is blijkbaar lastig, onderwijs verandert vaak langzaam. In Boskoop deden we ook soms dingen die allang achterhaald waren. Waren we nog ouderwets aan het boekhouden terwijl iedereen daarvoor al computers gebruikte. Ik hoorde ik dat ook bestuurders van aoc's nooit erg ontvankelijk waren voor signalen uit de beroeps-

praktijk, ze bouwden liever nieuwe schoolgebouwen. Dat zie je nu wel veranderen. Ze willen meer luisteren. Het logge gaat er vanaf, en dat moet ook, want alles verandert veel sneller.

Reageer je niet, dan lopen mensen weg. Mijn idee is ook beter goed opgeleide leerlingen in een lelijk schoolgebouw dan slecht opgeleide leerlingen op een mooie school.”

“Een ander punt is dat ik het gevoel heb dat het mbo een beetje tussen wal en schip valt. Met name mbo 4 dat steeds meer naar hbo neigt. Ze zijn overgekwalificeerd voor handwerk. Er zijn meer handjes nodig dan kopjes. Naar mijn idee wringt dat, zo beleef ik het. De vraag is wel waar precies de scheidslijn ligt tussen hand- en hoofdwerk.”

Onverteerbaar

“Dan is er het geld. Het is niet uit te leggen dat je bespaart op dit onderwijs, op vmbo en mbo.

Het gaat soms om leerlingen met een moeilijke achtergrond en onzeker toekomstperspectief. Die moet je er wel bijhouden. Zeker tegen de achtergrond van wat er nu speelt (radicalisering, polarisatie, wij-zij-denken; redactie), waarbij ook steeds op het belang van goed onderwijs wordt gewezen, kun je niet bezuinigen. Je moet juist investeren. Het is niet uit te leggen dat je als je als kabinet 5 miljard euro gaat verdelen niet 20 of 30 miljoen voor groen onderwijs kunt bestemmen. Niemand kan dat verdedigen.”

“Maar inderdaad, nu speelt vooral de positionering van groen onderwijs. Dat is niet iets van de laatste dagen, we zijn al maanden bezig. We – Albert Jan Maat, voorzitter, Thijs Cuijpers, directeur van LTO en Faassen zelf – hebben gelobbyd bij Kamerleden. We proberen de politiek te bewegen in de richting van wat wij denken dat goed is voor de sector.”

“Het is voor mij onverteerbaar dat de AOC Raad dan nu zonder overleg een positie kiest die ronduit schadelijk is voor wat we in Nederland hebben opgebouwd (de AOC Raad accepteert de verschuiving naar OCW onder voorwaarde dat de bekostiging goed komt, tvdb). Ik vind dat ze ons in de steek laat. Je verzwakt zo je positie in de lobby, maar we gaan er keihard mee door. De belangen zijn groot; het zou goed zijn als iedereen in het veld zich de waarde van eensgezindheid realiseert.” ■

LÉON FAASSEN

Léon Faassen (53) is geboren in Reuver in een familie van boomkwekers. Hij ging na de havo naar de middelbare tuinbouwschool in Boskoop. Buitenlandse ervaring (stage en werk) deed hij op bij boomkwekerijen in Zweden en Duitsland, gedurende bijna een jaar in Frankrijk en driekwart jaar in Amerika. Op zijn 22e begon hij op het bedrijf in Reuver. “Een echt handelsbedrijf”, zegt hij, “waarvan 80 procent van de klanten uit het buitenland komt”. Voor hij eind 2014 benoemd werd als voorzitter van de Limburgse Land- en Tuinbouworganisatie LLTB, een functie voor maximaal twee keer vier jaar, was hij tien jaar bestuurslid bij de LLTB-vakgroep Boomkwekerij. Hij is lid van Anthos, een organisatie die wereldwijd de handel in bloembollen en boomkwekerijproducten vertegenwoordigt. Hij is ook bestuurslid van de LTO Cultuurgroep Bos en Haagplantsoen en president van de European Forest Nursery Association (EFNA), een organisatie die zijn grootvader heeft opgericht. Formeel is hij drie dagen in de week voorzitter van LLTB, “maar eigenlijk gaat er geen dag voorbij dat er niet iets LLTB-achtigs voorbijkomt”. De portefeuille kennis en onderwijs vraagt meer aandacht als er bijvoorbeeld overleg aankomt met aoc's, EZ of SBB. Een ‘lastig dossier’, vindt hij. Dat heeft te maken met de financiële situatie voor scholen, opleidingen die om meer leerlingen te trekken bredere lespakketten aanbieden en de groeiende behoefte in de sector aan goedopgeleide mensen. “Met de aoc's probeer ik goede oplossingen te vinden. Mijn instelling daarbij is vooral samenwerken en verbinden.”